

Kapers zijn geen kappers

Kapers zijn echt geen kappers!

Er is maar één letter verschil tussen een 'kapper' en een 'kaper'. Toch lijken die twee personen helemaal niet op elkaar. Er is slechts één gelijkenis: ze gebruiken allebei scherpe voorwerpen bij hun werk. Een kapper is tot in de puntjes verzorgd. Sommige mensen noemen hem de 'coiffeur'. Hij gebruikt een schaar, een scheermes en een tondeuse bij zijn werk. Met de schaar knipt hij de haren van zijn klanten. Met een scheermes scheert hij de baard van de mannen. Of de baard van een zeldzame¹ vrouw die een baard heeft. Maar wat is een tondeuse? Dat is zo'n ding waarmee de kapper de haartjes in je nek scheert. Een tondeuse is toch niet scherp, zul je zeggen. Het is hoogstens wat vervelend als de kapper

de haartjes uit je nek weg scheert. Een tondeuse is een onschuldig voorwerp in de handen van een kapper. Een schaar en een scheermes ook.

De kapper knipt en scheert tot je er piekfijn uitziet. Of niet. Als de klant een hanenkam wil, is dat geen probleem. Als hij zijn haar pimpelpaars wil laten kleuren, ook niet. De kapper doet dat, zonder commentaar. De klant is immers koning! Je betaalt de kapper en dan stap je geurend het kapsalon uit. Iedereen kan je van op een afstand ruiken. Niet iedereen voelt zich daar even gelukkig

bij. Maar toch: ik val liever in de handen van een kapper dan in de handen van een kaper ... In de handen van een kaper worden schaar, scheermes en tondeuse gevaarlijke wapens. Met een schaar kan hij steken. Met een scheermes kan hij iemand de keel oversnijden. Met een tondeuse rukt hij het haar uit je hoofd tot je eruitziet als een geplukte kip. Maar wat is dan toch een kaper? Wel, dat zal ik uitleggen in het volgende hoofdstuk.

Een kaper is een zeerover

Zo, het harde woord is eruit. Nu weet je het meteen. Een kaper is een zeerover, maar geen gewone! Een kaper was een zeekapitein die van de regering² van zijn land een kaperbrief had gekregen. Die brief gaf hem de toelating om schepen aan te vallen. Een kaper mocht dus op rooftocht gaan! Dat gebeurde wanneer zijn thuisland in oorlog was met andere landen. Voor zijn land was de kaper een soldaat. Voor de schepen die hij aanviel, was hij een zeerover. De kaper bracht het veroverde schip naar zijn vaderland en leverde het af bij de regering. Alle kapers kregen een deel van de buit. Het grootste

deel van die buit was bestemd voor de kapitein. De bemanning kreeg een klein deel van de winst. Als je een bemanningslid van een kaperschip was, had dat voordelen. Een kaperschip had altijd een veilige thuishaven. Het schip kon er hersteld worden en niemand leefde buiten de wet.

Een kaper kon er keurig uitzien. Netjes in het pak. Geen houten been of ijzeren haak, geen ooglap. Aan zijn schip zag je niet dat het een kaperschip was. Pas als de vlag van het vijandige land gehesen werd, was het duidelijk: de kapers vielen aan!

Niet alle zeerovers zijn kapers

Bij het woord 'zeerover' denk jij waarschijnlijk aan de filmpiraten Jack Sparrow of Kapitein Haak. Dat zijn geen kapers, maar piraten! Toch was een kaper even gevaarlijk als een piraat in oorlogstijd. Dan zou hij een schaar durven te gebruiken als wapen. Maar meestal vocht een kaper met een zwaard. Piraten vochten vaker met een kortelas. Die was korter dan een zwaard en scherper dan een mes. Een kortelas raakte niet zo snel verstrikt in de touwen van een zeilschip. Nadat het buskruit uitgevonden was, gebruikten piraten en kapers ook vuurwapens, zoals musketten³ en kanonnen. Soms maakten ze vuurballen van teer. Die schoten ze af met een katapult. Dat noemde men Grieks vuur. Maar ook de vijand kende die truc. Piraten waren meestal nog gevaarlijker dan kapers.

En hun haar was langer. Ook al stikten ze van de vlooiën en de luizen: ze lieten het groeien. Misschien omdat lang haar in die tijd een teken van rijkdom was? Ach, piraten trokken zich nergens wat van aan. Een piratenschip had nooit een kapper aan boord, misschien was dat de reden? Als ze erover struikelden, knipten ze elkaars haar. Hoe dan ook, piraten spreken tot de verbeelding!

Toch zagen niet alle piraten er verwilderd uit. Niet alle piraten hadden een houten been of een ooglap. Ze hadden niet allemaal een aap of een papegaai. En toch is dat het beeld dat wij van een piraat hebben...

Zal ik je vertellen wat 'piraat zijn' betekende? Dan ken je het verschil tussen een kaper en een piraat. Een piraat was een zeerover die alle schepen die hij onderweg tegenkwam, aanviel. Als de uitkijk in het kraaiennest⁴ een schip in de gaten kreeg, probeerden ze dichterbij te komen. Meestal onder een valse vlag. Als ze heel dichtbij waren, hesen ze de piratenvlag: de Jolly Roger! Die was zwart-wit en zag er gevaarlijk uit met botten en schedels erop. Als er veel rood zat in een piratenvlag, had je te maken met heel gevaarlijke piraten ... De piraten gooiden een enterhaak omhoog aan een touw. Die haakte zich vast aan de boeg van het schip. Zo klommen de piraten aan boord. Ze vochten man tegen man en stalen alles: goud, zilver, edelstenen, kleren, wapens, mondvoorraad, medicijnen en sterke drank. Als ze een nieuw schip nodig hadden, pikten ze het schip in.

Het kon een piraat niet schelen uit welk land een schip kwam. Hij luisterde niet naar de wet van een land. Piraten handelden volgens hun eigen wetten. Ze waren enkel uit op de buit!